

Bir kitap dolusu bit yeniği

Pierre Elie Ferrier

ÇOCUK Kitaplığı

bürkem cevher

▲ *Bitlerimi Geri Verin!* Pierre Elie Ferrier Çeviri: Azade Aslan Günışık Kitaplığı 40 sayfa.

Günışığı Kitaplığı çok güzel kitaplar yayınlıyor. Gerek çevirilerde kullanılan özenli dili, gerekse baskı kalitesi ile sadece çocukların değil yetişkin okurların da dikkatini çekiyor. Kapağı ve ismi ile hemen ilgini çeken 'Bitlerimi Geri Verin!' her yaşta okuru eğlendirecek bir kitap.

Uluslararası bir üne sahip olan Pierre Elie Ferrier'in hem yazıp hem de çizimlerini yapmış olduğu bu küçük kitapta hayata dair pek çok eleştiri bulacağımız, bir çocuğun bitlerle kurduğu dostluğu yüzünüzdeki gülümseme eksilmeden okuyacağınız düşünüyorum. Okuyucu kitlesi olarak ilkököl ikinci ve üçüncü sınıflar hedeflenmiş de kendi steril yaşamında yapayalnız bir çocuğun bu yaşama mutlak bir kontrast olarak bitlerle kurduğu arkadaşlık hiç bitmesin isteyeceksiniz.

'Yeni Efendiler'

'Yeni Efendiler' sitesinin seçkin ailelerinden birinin oğlu olan Anton'un canı çok sıkılıyor. Anne ve babası sabah çok erken saatlerde evden çıkıyor, akşam eve döndüklerinde Anton bilgisayar başında veya video oyunu oynarken çoktan uyuyakalmış oluyor. Bir kardeşi olsa elbette bu kadar sıkılmaz ama annesi işi bırakıp bir çocuk daha doğurmaya kalksa bu seçkin sitedeki evlerinin kirasını ödeyemeyecek duruma gelebilirler. Ne de olsa seçkin olmak bazı fedakarlıklar gerektirmektedir.

Bir gün Anton'un başı kaşınmaya başlar. Anton bitlenmiştir. Farkında olmadan şifirli sözleri mıldanır:

"Ooo biti bitti, karamela sepetli
"Çalışkandır ikibiti
"Mavi gözlü uçubiti
"Misafirdir bitirisi"

Bu şifirli sözlerle bitler bir anda konuşmaya başlarlar, evcilleştirirler, sadık ve uysal olurlar. Anton hemen onlarla oynamaya başlar. Ama anne ve babasının bitlerden haberleri olmamalıdır. Yoksa hemen o bitlerden kurtulmanın yolunu ararlar. Yine de Anton onları uzun süre saklayamaz.

Bir gün eve erken dönen annesi, Anton ve bitlerin oyunlarına denk gelir. Hemen bu sorunu çözmesi gerekmektedir. Onun gibi bir insanın çocuğu nasıl bitlenir? "Fakir falan da değiliz ama oğlum bitlendi," der durur kendi kendine. O andan itibaren bitler dillerine de musallat olur. ÇaBIT hazırlanmalı, derhal BITzaneye gidilip, ilaç alınmalı ve bitlerden kurtulmalıdır. Ama BIT türü BITzaneye giremez, çünkü başkaları vardır içeride.

"Ne yapacağımız BITemiyoruz, saçlarını hemen kesBITmemiz gerek," der Anton'a. Ama BITber de kesmek istemez saçlarını Anton'un. O bitler diğer müşBITlerin de saçlarına bulaşabilir. Sonunda Anton'un saçlarını askeri BITberde kestirmeye karar verirler. Ama bitlerle birlikte Anton'un saçları da gider. Anton "Bitlerimi geri verin" diye homurdanır. Acaba bitlerini bir daha görebilecek midir?"

İnce eleştiri

Hikâyesiyle, çizimleriyle çocukları çok eğlendiren bir kitap olan 'Bitlerimi Geri Verin!' çağımızın tüketim toplumuna da ince bir eleştiri getirmektedir. Anton'un oturduğu sitenin ismi olan 'Yeni Efendiler Sitesi', zengin/yoksul arasındaki ilişkiye bir tür efendilik/kolelik üzerinden bakmaktadır. Bitlenmek gibi kişinin elinde olmayan bir durum doğası

gereği pis bir durumdur; o nedenle bu durumu fakirlere ait görür Anton'un annesi. Fakir olmadıkları halde oğlunun bitlenmesine akıl sür ediremez. Diğer yandan zengin de değildirler, anne çalışmazsa o yeni efendilerden olmalarına imkan yoktur.

Bit şampuanı almak için eczaneye dahi gidemez. Ya başka müşteriler oğlunun bitlendiğini öğrenirse? Bu kitap bana beş altı yıl kadar önce yaşadığımız bir böcek olayını hatırlattı. O bahar evimizde hamam böcekleri görülmeye başlandı. O sene, yaşadığımız apartmanın çevresinde de çok fazla hamam böceği ölümleri vardı. Ben de apartmanda diğer evlerde de böcek olup olmadığını, böcek varsa tüm apartmanın ilaçlanmasının daha sağlıklı olacağını söyledim. Lakin bütün daire sakinleri evlerinde böcek olmadığını söylediler. Biz de evimizi bireysel olarak ilaçlattık. Ancak bu kadar çok hamam böceğinin sadece bizim altıncı katındaki evimizde olması akla ve mantığa sığmıyordu. O yıl bütün daireler gizli gizli evlerini ilaçlamaya çalıştı.

Evde hamam böceği bulunması sitedeki seçkin yaşama ait kabul edilmiyordu zira. Kimse böyle bir utancı itiraf etmek istememişti.

Böceklenme, bitlenme gibi pis bir durumu kendinden daha alt sosyal/kültürel gruplara atfederek kendi sosyal statüsünü yükseltmeye çalışan kent insanının çalışmazsa hayatta kalması mümkün değildir. Buna rağmen bunun farkına varmamakta ve 'Yeni Efendiler'den olmak için ellerinden geleni artlarına koymamaktadırlar. Ancak çocuklarının bu steril ortamlarda ne kadar yalnız oldukları ve sıklıkla da gün gibi ortada. Azade Aslan'ın harika çevirisi ile Türkçe'ye kazandırılan bu fantastik dostluk hikâyesini biz çok sevdi, sizlerin de seveceğini umuyoruz.

